

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dissapte 18 de Novembre de 1899

Núm. 3.418

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En l'Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 5.
No s'entornan los originals encara que no s'publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (FORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1.
En provincias, trimestre . . . . . 3.
Extranjer y Ultramar . . . . . 5.
Anúncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de **A RIUDOMS**

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de peix.—Cascos d' arengada pera adops. de las hortallissas.

Magatzém á Riudoms y á Reus Vilá, núm. 3.

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRAS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 á 10 anys que produheixen anyalment:

DEU MILIONS D' ESTACAS

DOS MILIONS DE BARBATS

No comreu res sens visitar los meus criaderos

que son los més antichs é importants d' Epanya.

PREUS REDUHITS

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra l' raquitisme, escrófula, tuberculosi, convalecencias y en totas las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que requeixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

Secció doctrinal

La expoliació

Continúa la expoliació de documents dels arxius de provincias pera omplir l' *Arxivo Histórico Nacional* de Madrid. Are ha tocat lo torn á Tarragona, segons se desprén de lo que passá en una de las derreras sessions celebradas per aquella Diputació Provincial. Lo president d' aqueixa corporació ha gué de manifestar que havian resultat inútils las gestions fetas devant del Ministeri de Foment pera que fossin tornats á la Biblioteca de Tarragona los volums de la mateixa sustrets per un empleat del Centre de la burocracia espanyola. Lo senyor Olesa, diputat provincial, en vista de las anteriors declaracions, protestá contra l' fet de la expoliació de Códichs de gran valor é interés pera la antiquíssima ciutat, y afegí que aqueixos volums ingressaran en bibliotecas plenas de pols. Los Códichs sustrets son ben nostres, y mentres aquí serian consultats per los estudiosos del país, á Madrid no. A grans males continuá grans remeys: tanquém las portas de nostra Biblioteca al Estat; acabi sa intervenció. Se tracta de reivindicar una usurpació, de la que ha sigut encubridor qui devia esser guardador. En sa virtut, demaná l' aludit senyor diputat que s' acordés que si dintre un terme prudencial no fossin tornats los Códichs, se tanqués la Biblioteca al servey del Estat pera obrirla després á la regió. Lo diputat senyor Merolles demaná, y fou acordat, que s' fes avinent als senadors y diputats á Corts per la provincia la sustracció inaudita de que ha sigut víctima per part del Ministeri de Foment la ciutat de

Tarragona, á fi de que formulessin una interpelació en las Cambras, y sían restituhits los volums que han sortit de la Biblioteca provincial á la que pertanyen.

Realment es indigna la conducta del Centre, que fa com lo corp de la faulta, que á falta de cosas propias s' adorna ab las dels altres. Ab los diners dels contribuyents de tot Epanya edificaren á Madrid un enorme casalot al que batejaren ab lo nom de *Arxivo Histórico Nacional*, y no tenint ab qué omplir aquell embalum d' edifici, res més senzill que echar mano dels dipòsits diplomáticos existents en las capitales de las regions históricas y dels antichs realmés d' Epanya. La cuestió no es altra que la d' omplir salas en l' *Arxivo Histórico Nacional* y justificar soldadas als burócratas del *Cuerpo de Arxivos, Bibliotecas y Museos*, que conta ab un tal senyor Vignau que diuen que es una joia pera aquestas cosas.

Are dirán los diaris de Madrid que á Tarragona també son separatistas.

Transvaal

Avuy lo nom de la república que ns ocupa, resona per boca de tothom. Avuy la sarpa inglesa es malehida per tot qui té sentiments humans.

Inglaterra ab son esperit colonizador y ab sos despotas sentiments, vol arrebatat la llibertat conquistada ab sanch y honor dels boers.

Expulsats aqueus del Cap de Bona Esperansa y vensuts seguidas vegadas per la Bretanya, l' anaren refugiantse continent endins fins al Orange, traspasant més tart lo riu Vaall (que d' aixó vé l' nom

de la república sud-africana) quedantse constituhits en nació en lo lloch que avuy ocupa.

Sols dirém que l' Transvaal, anomenat també República del Africa Meridional, se compon de 680.000 ànimas, ab una extensió de 315.590 kilòmetres quadrats.

L' estat vehí del Orange, sigué objecte d' una guerra l' any 1848, perdent l' independéncia, y quins habitants, en sa major part emigrants holandesos, feren cap al nord, en lo Transvaal, fundant lo quefe dels fugitius, á Pretoria, la capital del poble boer, Pretoria (4.000 hab.)

Dit quefe fou lo primer president dels transvaalesos; y no lograren la completa llibertat fins l' any 1852; més altre volta se vegeren esclaus quant lo descobriment de las ricas minas d' or, que atragueren als inglesos, los qui los hi arrancaren la llibertat, pera ferse amos del vil metall.

Ja al any 1880 estallá la insurrecció manada per en Jaume Joubert y per en Pau Krüger, logrant la independéncia al any següent, essent elegit l' últim com á president de la república, lo qui ha sigut reelegit seguidas vegadas y vé actuant avuy lo mateix càrrech.

D' allavors Inglaterra no ha parat may de buscar las pessigollas al Transvaal.

Unit aquest ab fermes llassos ó aliança ab l' ur republica vehina d' Orange, se disposan totas dugas á vessar l' última gota de sanch ans que donar la llibertat aymada.

Si l' s inglesos vencen ab forsa als boers, tindrán una resignació més que afegir entre las moltas que l' s reca lo pensament; en cambi los valents africanos serán defensors de tothom y anirán ab lo cap alt y l' cor net.

L' actitud del president Krüger ha fet que l' poble en massa s' aixequés aclamant la guerra als maus vehins británichs.

Desde l' s joves de quinze anys fins als vells que no passan de seixanta, tots empunyan lo fusell per lograr la llibertat.

De tots los pobles que en favor dels boers se posan, Catalunya n' es un.

Nosaltres estém disposats á defensar á tots los pobles oprimits, á tots tos que jamegan y ploran las llibertats perdudas.

Ensalsém, donchs, á Krüger y al poble boer, y de son geni y de sa bravesa n' esperém una gloria.

Patria, aprén: un poble inquiet, miser y novell, avuy s' aixeca contra sos tirans: éll s' ensenya y t' dona la mostra de que tots los pobles que tenen rahó son forts; de que tots los pobles que están units també son forts, y que més forts son encare tots los que s' estiman y estimantse, donchs, unintse y ab la rahó al cor no duptém que la victoria es segura.

Poble boer, mirall de dignitat y de bravesa, vé á la lluyta, que nosaltres ja t' vetllarém y combatirém als teus tirans, perque no cayguis á las grapas d' un poble miserable y despotat.

ALFONS MASERAS Y GALTÉS.

Las malalties epidèmicas

UN REMEY

La peste bubònica continua sa labor, sense esclats, moderadament, ab paura.

S' ha comprovat ab satisfacció que no 's presenta ab gran virulencia.

Pot assegurar-se que allí ahont s' establirà—puig es probable que no 's limitarà sols á Oporto y que s' entendrà en un espay de temps que no pot precisarse,—sos atachs seràn relativament limitats. No serà, no obstant, inútil precavirse y adoptar totes las midas convenientes.

En aquest concepte, deu donarse una particularitat. L' exemple del oli en lo tractament de la peste.

Un metje indi diu que antigament á Orient s' usava l' oli com á profilactich y fins com á curatiu.

Després, á Egipte, lo cònsul anglés de Esmirna va observar que de cada mil personas víctimas de la peste no hi havia un sol comerciant en oli ó que manipulés aquest líquit.

A la peste li repugna sens dubte l' oli, y d' aquí neix lo consell, fàcil de seguir, d' untarse l' cos ab oli pera lliurarse de la epidemia.

Hi ha alguns fets que ho demostran. Per exemple, en 1792 uns navegants veneciants, ab lo cos untat de oli, viviren junts ab sérs apestats—los quals moriren,—sense presentar lo menor senyal d' infecció. Encara més, tres familias armenias, de 27 personas, se salvaren gracias al oli, encara que vivían en un foc d' infecció pestífera.

En 1804, durant la campanya d' Egipte, se lliuraren d' ella tots los homes encarregats d' untar d' oli «pezúnas» dels camells. A Túnez, durant una epidemia de peste, tots los obrers de las fábricas d' oli escaparen de la epidemia y així consecutivament.

En sa conseqüència, en diferents parts s' ha tingut la idea d' utilitzar l' oli pera l' tractament dels apestats. ¿De quina manera?

Hens aquí 'ls consells que ha donat un capellá d' un hospital de Esmirna: Tancar al malalt en una habitació espayosa y posarlo prop d' un bon foc de llenya, friccionarli tot lo cos ab una esponja xupada d' oli de olivas calent y provocar una abundant transpiració, evitant lo refredat; repetir aixó tots los dias fins que 's presenti millora evident, y obrar desde 'l principi, desde que 's presentin los primers símptomas.

Aquest tractament no es molt complicat.

influencia benefactora, desde algun temps s' ha probat d' administrarlo pel interior al mateix temps que pel exterior. De 200 personas subjectes al tractament citat en 1892, se 'ns ha dit que solzament van morirne sis. A cada hù se n' hi donavan de quatre á vuyt onses. Las més de las vegades aquest brebatje provocava una transpiració abundant; obrava com á vomítiva y com á purgant al mateix temps, lo que no sorprendrà á ningú. «En un poblet proper á Tànger, un pare que havia perdut á sa muller y á quatre fills víctimas de la peste acabá per sométre's á aquest tractament, al que degué la seva salvació y la dels seus quatre fills restants.

Altres fets semblan demostrar que tota classe de olis poden reemplaçar al de olivas, fins lo de foca, y d' aquí que 'l tractament estiga al alcans de totes las fortunes.

Res nos impideix comprobar sa eficacia y veure si realment l' oli obra contra la peste.

Desde Vilanova

Pocas vegades hem pogut contemplar l' animació y l' entusiasme que ha regnat en nostra vila ab motin de las fiestas y festes que acaban de tindre lloch, y que han sigut efícesment ajudadas pel temps esplèndid y primaveral, impropri de la estació, de que hem disfrutat durant aquestos dias.

No pecarém en res de exagerats, si calculém en més de 10.000 los forasters arribats en los ferrocarrils y carruatjes, uns de comarcas apartadas, altres dels pobles circunvehins, y desitjosos tots de presenciar per primera vegada nostra fira de bestiar.

Y la veritat es que hi havia motiu per aixó y molt més. Comensant pel bestiar, ab orgull podém fer constar que tinguerem exemplars de preu y valua, perteneixent tant al bestiar caballar, que s' emportá 'l primer premi, com al mular, boví, cabrió, llanar, etc. que també á cada hu d' ells se 'ls hi otorgá la recompensa que en justicia 's mereixia.

La transaccions foren en número més que regular, y 'l preu á que 's cotisaren fou bastant pujat. Sens cap dupte, á aixó serà degut lo que en lo próxim diumenge tinga lloch un nou mercat de bestiar caballar y mular en la mateixa plassa de la Estació, á ff de satisfere las aspiracions de tots.

Si del bestiar passém á las firas de quincallería, juguets, robas, objectes d' art, etc., etc., no tindrem més que encomiar á tots los establiments de la població, pel bon gust que á tots ha animat, per lo molt que hi ha contribuít l' adorno y engalanat de carrers, plassas y passeigs; presentent á la vila com en una de sas més grans festivitats.

Las paradas establertes á las Ramblas, segurament haurán fet també son negoci rodó, á jutjar per les moltíssimas personas que per allí han tranzitat.

Aixís mateix son dignes de tota slabansa la Escola d' Arts y Oficis, per sa exposició de treballs que tanta brillantor ha revestit; la Biblioteca-Museu-Belaguer, per la solempne celebració de son XV aniversari, fou un verdader aconteixement, y la conferencia científica práctica que l' insigne compatriota nostre don Teodor Creus y Corominas doná en lo Teatro Principal ahont demostrá sa pericia y coneguda autoritat en los assumptos agrícolas, formant ademés un número del programa de nostras festas, difícil de ser substituít en son género.

Las carreras de bicicletas celebradas ahir á la tarde foren també digne final de lo que havia tingut lloch en dias anteriors.

Devant d' un públich numerosíssim y selecte, se destacava la presidencia de bellas y encantadoras senyoretas que, ab anterioritat s' havían ja desvetllat pera 'l mejor llohimient de las festas, brodant riquíssimas y artísticas cintas, que ab estany eran admiradas per tots los allí presents, y després un gran derrotxe d' habilitat, eran recullidas pels «sportmans» vilanovesos, que orgullosos las ostentavan penjant de sos bressos.

Los premis artístichs y en metèlich, foren també guanyats per aventajats ciclistas, com los Srs. Abadal, Cort, Sebastián, Gomez, Tormes, Ferraz y Sugranyes, corresponent lo títol de Campeó vilanovés al senyoret Pere M. Artoll.

En resúm: sols es d' esperar que sisquera una vegada al any, pugan repetir-se festes semblants á las que s' acaban de verificar, y creyém que aixó serà si tenim en compte 'l caràcter incansable dels senyors que componen la comissió de firas y festas, d' una manera especial á sa insustituible president D. Pau Alegre y Alemany, que no ha parat ni un moment, no reparant en medis ni sacrificis pera lograr lo que avuy tenim ja apetescent, y per lo qual mereix la més entusiasta y calurosíssima felicitació, que fem extensiva á tots sos companys de comissió.

Vilanova 17, 99.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 17 de Novembre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	759	84			Núvol	
3 t.	760	80		3'2		
9 m.	Sol. 25	10	14	E.	Gun Nin	0'7
3 t.	Sombra 19		17	E.		0'6

Sagells de la «Unió Catalanista»

Tots quants de nostres llegidors desitjin comprar Sagells de la «Unió Catalanista» y no 's vulguin molestar en enviarlos á buscar directament á Barcelona, poden adquirirlos á qualsevol hora del dia en nostra Redacció, hont sempre que 'ls hi convingui 'n trobaran en venda.

Aquesta nit debutará en lo Teatro Fortuny la companyia d' ópera y sarsuela que dirigeix lo mestre senyor Perez Cabrero.

L' obra esollida pera 'l debut es la celebrada ópera «La Dolores».

Tenim entés que ab matiu del acord pres per l' Excm. Ajuntament en la última sessió, de prohibir als mestres cobrar cap cantitat dels deizebles pobres, aquells han acordat celebrar una reunió pera acordar lo que procedeix en aquest cas.

A pesar de no fer encare dias de rigurós hivern en cada jorn se nota mes lo descens bastant marcat de la temperatura.

De totes maneres, d' hivern son ja 'ls vespres y matinadas, essent moltes las personas que fan ja us de las prendas propias de la mes crua estació del any.

En lo teatro del espayós saló de la societat «Círculo Republicano Histórico» se posará en escena demà lo popular drama inmortal Zorrilla «D. Juan Tenorio», desempenyat per los aficionats de la secció dramática d' aquella societat.

Comunica de Vendrell que l' escrutini general de las elecciones, ha sigut una festa en honor del badell d' or, mitjansant diners, escandols y gent desconeguda.

Han sigut egredits los interventors que presentaven 38 protestas, havent de retirarlas y essent proclamat Gassol per curta majoria, entre la burla general y la indignació de las personas sensatas, creyentse que s' anulará l' acta.

Lo capitá general dirigi al President del Consell de ministros y 'l ministre de la Guerra á dos cuarts de dues de la matinada de ldimecres lo següent telegrama:

Com estava previst, celebrada aquesta reunió general síndichs gremis, son acord ha sigut continuar en actitud de resistencia, segons acaba d' expressarmho una nombrosa Comissió.

Devant d' ella, cedint á un generós arrancament, segur d' interpretar fidelment magnanimet sentiment de S. M. la Reyna y del Govern mateix, ha posat en l' acte, en llibertat provisional, als nou processats per morosos y á altres dos joves encausats per corredors d' avís pera tancament tendas; també ha aixecat l' ordre de tancament donada á trenta y un taberners morosos y he ofert, com á última prova de templea, un plasso de curanta vuyt horas pera donar encara lloch á novíssimas patrióticas reflexions per sa part, avans de comensar, per la meva, á aplicar lo dur sistema d' extremat rigor, que, pera en endevant, sa obstinació ha fet fatalment necessari.

Suplico prompte contestació á ma consulta d' anterior matinata, repetit en mon última telegrama.

Es copia.

Escriuen d' Olot á un confrare de Barcelona:

«Si algun dia 'l que es verdader català, estant deslligat de tota idea política, com no sia la ambició que tenim tots los verdaders «patriotas» fills y ayments de la nostra patria Catalunya de la seva verdadera regeneració (que d' aixó 'n fan política també) pot tenir una satisfacció, es avuy al veure la reunió concorregudíssima (puig á ella no hi ha faltat cap industria) que ha tingut lloch en lo saló de la societat «Industrial y Comercio». Aquell entusiasme, aquelles paraulas... y aquell gastament de sellos de la Unió deyan queloóm més que las paraulas del alcalde senyor Saderra pronunciadas en la última sessió contestant á lo que digué 'l senyor Gelabert sobre si l' Ajuntament pensava adherirse al pensament del Foment del Treball Nacional.

Entre 'ls congregats ningú posá 'l cap baix ni semblá que reflexionés lo que havia d' escriure al «camo», allá tothom obrava per iniciativa propia; ningú vuyt dias de temps, sino que desitjavan que la junta quedés constituída al moment pera comensar uns treballs que... Pero com ha sortit la idea de que una junta aixís la havían de formar un individuo de cada gremi, s' ha esperat á que firmés tothom y tothom ha firmat, y are, conegudes las firmas y donant los gremis lo nom que cada un d' ells pensa que pot representar-lo, 's farà la junta y... ja 'n parlarém en una altra correspondencia.

Lo recandat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat, per diferents especies, puja á pesetas 1374'71.

A Martorell estigueren tancadas las tendas fins lo mitj-dia del dimecres.

Alguns contribuyents pagaren la cuota corresponent al segon trimestre del actual any económic.

Há regressat á Esparraguera la guardia civil que s' havia concentrat allí en previsió de que s' alterés l' ordre.

Segueix ab gran activitat l' exportació d' oli per los comerciants de Tortosa y per alguns extrangers que prefereixen lo de Tortosa y sa comarca per sa cantitat y qualitat.

Ja en la matinada d' ans d' ahir corregueren rumors de que l' Alcalde de Barcelona havia presentat la dimissió, rumors que de Barcelona ab mes insistencia durant lo matí, y que tingueren plena confirmació al mitj dia.

Lo senyor Milá orida á son despaig per medi d' un B. L. M. als regidors, convocantlos pera las dotze del matí.

L' Alcalde los hi digué que havia presentat la dimissió, fundantse en motius de salut.

Poch després feu entrega de la vara al primer tinent d' alcalde senyor Martinez Domingo, verificantse l' arquiteig de caixa y despedintse dels empleats.

Segons ens escriuen de Barcelona, los sagells de la Unió Catalanista de la primera y segona edició a' están pagant a 4'50 pessetas cada un y encare aixís no se 'n troban, puig que 'ls que 'n tenen, a cap preu se volen desfer d' ells.

La industria de la extracció del oli que conté la brisa, per medi del sulfur, ha prés gran increment en la provincia de Lleyda. A las fábricas que ja funcionavan l' any passat hi haurá que afegir otras varias aquest any.

Ans d' ahir nit se transcribí en la pissarra del Foment del Treball Nacional de Barcelona un important despaig rebut de Madrid, en lo qual se deya que 'l Govern havia resolt la dissolució de las Cambras de Comers, del Foment del Treball Nacional y de quantas societats alentessin la causa dels gremis.

S' afegia, además, en lo mencionat telégrama que seria exigida responsabilitat criminal als presidents de las entitats de Barcelona que anaren a Madrid a gestionar la concessió del concert económic.

En lo próxim passat mes d' Octubre sortiren del port de Tarragona las següents partides de ví, avellana y ametlla:

Ví: 5.565 bocoyos, 2.596 botas, 914 mitjas botas, 1.698 cuarts y 891 octaus.

Avellana: 23.246 sachas.

Ametlla: 5.706 sachas.

Comparats aquets embarchs ab los d' igual mes del any anterior, resulten:

Ví: 2.553 bocoyos menos, 499 botas més, 158 mitjas menos, 140 cuarts més y 9 octaus més.

Avellana: 3.792 sachas menos.

Ametlla: 4.807 sachas menos.

L' embarch de ví en dit port acusá durant lo passat mes d' Octubre una diferencia en menos de 12.862 hectólitres en comparació ab lo d' igual mes del any anterior.

L' embarch d' avellana, encare que d' importancia, no ha superat als embarchs del mateix mes en los anys 1893, 1895 y 1896, que foren respectivament 31.658, 27.750 y 28.733 sachas.

Secció oficial

Companyia Reusense de Tranvias

Se participa als senyors tenedors de títols série B d' aquesta Companyia que 'ls dies 21, 22, 23 y 24 del corrent s' efectuará 'l pago de 10 pessetas per títol a compte del corrent any en las oficinas de la estació de Reus de nou a dotze del mati.

Se prevé que pera dit cobro deurá entregarse 'l cupó núm. 17.

Reus 17 de Novembre de 1899.—P. A. del C. de A.

Registre civil

del dia 16 de Novembre de 1899

Naixements

María Domingo Llorc, de Joseph y María.—Joseph Cabré Cabré, de Antoni y Francisca.

Matrimonis

Joan Poblet Cartanyá, ab Tecla Mir Moragas.

Defuncions

Joseph Tosquellas Solé, 68 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Máxim.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá a las vuyt del matí tindrà lloch la comunió general per las Filles de Marie Inmaculada y desseguida la «visita» de la Verge.

Parroquia de Sant Joan Baista (Providencia).

Avuy se donará comens al novenari de las ánimas, comensantse cada dia las a sis de la tarde, se cantarán las vespres de Morts la novena y seguirá 'l sermó que está a cárrech d' on P. Francisca de Montblanch.

Parroquia de la Purissima Sanch

Avuy a dos quarts de set de la tarde se donará comens el sant Novenari que tots los anys se celebra en sufragi de las ánimas del Purgatori, predicant un pare de la Companyia de Jesús.

Sant de demá.—Santa Isabel.

Anuncis particulars

TALONARIS

PERA LA RIFA DE NADAL

Se venen en aquesta impremta numerats y sense numerats.

PERA LLOGAR

BOTIGA Y PIS ab aigua y gas y grans cups pera oli en lo carrer de Llovera número 18.

Donará rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrebald de Jesús, núm. 24.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA D' ÓPERA Y SARSUELA CÓMICA

dirigida pel distingit mestre

Don Francisco de Perez Cabrero

Funció pera avuy.—1.º d' abono.—La inspirada y aplaudida ópera espanyola en tres actes «La Dolores». Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.

A las nou en punt.

Telégramas

Madrid 17.

La «Gaceta» publica una Real ordre, en virtud de la qual se declaran brutas las procedencias de Kobe (Japó), ahont ha aparegut la peste levantina.

—Lo Sindicat dels gremis de Valencia publicarà avuy un manifest de tons enérgichs.

Lo govern insisteix en aplaudir la conducta del general Despujol.

Se nega que 'l govern tinga 'l propósit de suspendre las garantías constitucionals en tota la Península.

—Molt en breu lo fiscal del Tribunal Suprém dirigirá una circular als jutjes declarant delictive la resistencia al pago dels impostos.

—Lo Govern diu que fa uns quants dias anuncia ja 'l senyor Milá y Pi sa dimissió y que se 'l autorisá pera que entregués la vara al primer tinent d' alcalde pera substituirlo.

—Ha sortit de Cádiz, dirigintse a Barcelona, l' acorassat «Carlos V». S' assegura que ha precipitat son viatge en virtud d' ordres superiors.

—Telegrafian de Oporto que s' han registrat tres noves invasions. No hi ha hagut cap defunció.

—La majoria dels periódichs nort-americanos s' ocupan de la guerra anglo-boer y tractan a aquets de desagrahite, fent vots per lo próxim triomf de las forses británicas.

—Telegrafian de Manila que s' han presentat a las autoritats yankees lo comandant Morales, lo tinent Puchar, lo promotor Cañizal, lo metje senyor Rombon y 36 individuos de tropa.

Además, se presentaren lo capitá Teix y 'l tinent Paredes ab 32 de tropa, los quals, gracias al avens

dels yankees, han pogut escapar del poder d' Aguineldo.

Las tropas nortamericanas han ocupat a la Unión, ahont residía Aguineldo, lo qual s' ha convertit en dictador, disolguent lo govern y nomenclant general en jefe de las forsas al tagal Asunción.

Se creu que si 'l moviment d' avens dels yankees continúa, los presoners espanyols podrán conseguir la seva llibertat sense tindre que sgrahir res al govern espanyol.

—Telegrafian de Córdoba que aquest mati ha sortit d' aquella ciutat un escuadró de Sagunto, en virtud de disposiciones de las autoritats corresponents.

—Lo senyor Silvela ha negat que 'l govern se proposi disoldre 'l Foment del Treball Nacional, afegint que tempoch s' adoptarà cap mida extrema ni de rigor pera ab las Cambras de Comers y organismes que simpatiean ab la comissió permanent de las Cambras.

Ha dit també 'l president del Consell que a Barcelona regna completia tranquilitat y que quan espiri 'l plasso concedit se tancarán los establiments dels industrials y comerciants morosos.

Respecte de la persona que substituïxi al senyor Milá y Pi en la presidencia del Municipi, res hi ha per ara. Lo més probable es que la desempenyi 'l primer tinent d' alcalde fins que termini 'l actual estat de cosas.

París 17.

Se desmenteix la noticia de la mort del general Joubert.

—Telegrafian de Londres que segons comunican de Estcourt, un tren blindat que practicá un regoneixement fins a Chicheley, a quatre millas del Sud de Colenso, fou atacat pels boers, volcant dos vagons, los quals pogueren ser aixecats novament.

Las forsas que anavan en dit tren sufriren moltes baixas.

—Nous despaigs rebuts de Durban y Estcourt comunican la noticia de que sols regressaren del tren que fou atacat pels boers a Chicheley 15 fusellers de Dublín y 15 soldats d' infanteria lleugera ferits, faltant 23 homes, entre 'ls quals figura 'l fill de lady Rodolph Churchill, lo qual ha caygut presoner.

—La premsa jingoista de Londres aconsella a las tropas británicas que operen a l' Africa del Sud que procedeixin ab tota crudeltat contra 'ls boers.

La «Pall Mall Gazette» demana terrible venjança dels suposats ultratjes que las Repúblicas Sud-Africanas han inferit a Inglaterra.

París 16.—En la sessió que va celebrar ahir lo Senat constituït en Alt tribunal de Justicia hi hagué un incident en extrém cómic.

M. Guerin demaná que s' enviés a buscar al butxí pera que 'l guillotínés.

Lo president del tribunal, que estava distret, va contestar: «Lo tribunal deliberará».

Aquesta contestació feu riure a tothom, inclús al mateix president quan va adonar-se de sa distracció.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

¡AGRICULTORS!

No us deixeu enganyar ab caborias; lo barato sempre resulta car, y 'l que us vengui GUANO be y molt barato, pensen que aixó no pot ser.

Per aixó cridem decididament la vostra atenció, puig ab anuncis pomposos y oferintvos barato us enganyan.

Per fer GUANO se 'n ha de ser molt coneixedor, y d' aixó n' hi han poch.

La millor garantía del GUANO marca «Aguila» es elaborat a Moncada, y 'ls trevalladors que 'l fan son tan agricultors com vosaltres; ells podrán dirvos si s' hi fa cap barreja que no sigui de lley; y las materias que s' emplean se gastan tal com venen del extranger.

Ab aixó, molta prevenció; y si volem informárvos, podeu dirigirvos a n' els mateixos que 'l fan y además als representants de la casa, que us darán preus y condicions.

¡Lo barato es car!

Dipósit a Reus: Tomás Piñol, Plassa de la Constitució, Droguería, (Casa Coder)

